

FORUM

Oppimispolku – Teollistuva maailma

Kesto: 3 x 75 min

Tavoitteet

- Tietotavoitteet
 - ymmärtää teollistumisen taustatekijät
 - hahmottaa, miten koneet vaikuttivat teollistumiseen ja miten teollistuminen levisi eri maihin
 - osata tunnistaa teollistumisen vaikutukset työntekijöiden arkeen
- Taitotavoitteet
 - tiedon tuottaminen ja soveltaminen monipuolisissa tehtävissä
 - harjoitella tulkitsemaan tilastoja
 - harjoitella lähdekritiikkiä

Toteutus

- oppimispolku koostuu neljästä osasta, joista viimeinen on arviointiosa
- ylöspäin eriyttävät tehtävät on merkitty +-merkillä
- jakson lopuksi kannattaa tehdä jaksoon V liittyvä tietokilpailu esim. Kahoot-alustalla yhteisesti

FORUM

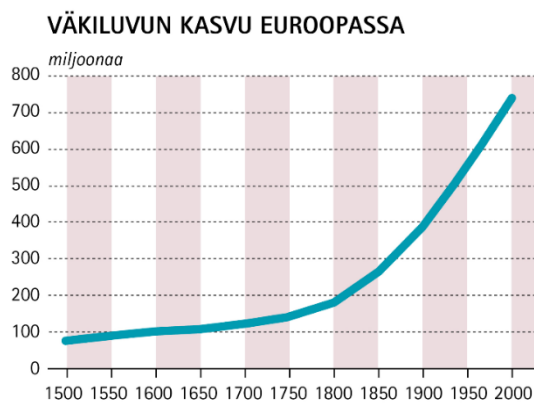
Oppimispolku

Osa I

Lue oppikirjan luku 15 *Esikuvana Englanti* (s.108–110).

1. Tutki oheista taulukkoa.

- + a) Miksi väkiluku ei kasvanut Euroopassa kovin nopeasti vielä 1600–1700-luvuilla?
- b) Miksi väkiluku kasvoi Euroopassa nopeasti 1700–1800-luvuilla?

2. Miksi juuri Englanti teollistui ensimmäisenä? Laadi aiheesta jokin esitys.

FORUM

Oppimispolku

Osa II

4. Lue kirjasta luku 16 *Koneet tulevat* (s. 111-119)

5. Vastaa luvun 16 tehtävään 1 (s. 119)

a) Mitä tarkoittaa työn tuottavuus?

b) Miten teollistumisen ajan koneet lisäsivät työn tuottavuutta?

+ 6. Tee käsitekartta, jossa vertaat höyrykoneen ja sähkömoottorin vaikutuksia teollistumiseen.

7. a) Miten Britannian, Saksan ja Yhdysvaltojen teollistuminen eteni oheisen taulukon mukaan?

b) Mitkä asiat selittävät tätä kehitystä?

Harkkoraudan tuotanto 1790-1910 (tuhansia tonneja)

vuosi	Britannia	Saksa	Yhdysvallat
1790	68	30	30
1820	368	89	110
1850	2 249	396	564
1880	7 749	2 429	3 835
1910	10 012	12 905	27 304

lähde: Västeuropas och Förenta staternas ekonomiska historia (1970)

+ 8. Vastaa luvun 16 pilakuvan kuvatehtävään (s.118). Minkälaisen kuvan piirtäjä antaa siirtolaisuudesta?

Oppimispolku

Osa III

9. Lue oppikirjan luku 17 *Luokkayhteiskunnan synty* (s.120-123) ja luku 18 *Muuttuva arki* (s.124-135).

10. Tee lista teollisuustyöläisen työntekoon liittyvistä ongelmista 1800-luvun alussa.

+ 11. Vertaa alla olevia tekstidokumentteja ja maalausta teollistumisen aikakaudelta.

- a) Minkäläisen kuvan dokumentit antavat työläisen asemasta?
- b) Arvioi dokumenttien luotettavuutta historiallisina lähteinä.

Tekstidokumentit

Dokumentti A:

Ote englantilaisen parlamentin jäsenen Lordi Byronin puheesta Englannin parlamentissa vuonna 1812:

Minä puolestani pidän työläisiä hyvin laiminlyötynä luokkana, jonka on uhrattu tiettyjen yksilöiden intresseille, yksilöiden, jotka ovat rikastuneet sellaisin menetelmin, jotka ovat vieneet käsityöläisiltä – – emme voi sallia, että ihmiskunnasta tulee teknisten parannusten uhri.

Dokumentti B:

Ote Victor Hugon romaanista *Kurjat* vuodelta 1862. Teoksessa kuvataan pientä Montreuil-sur-Merin kaupunkia, jossa lasiteollisuus kehittyi voimakkaasti 1810-luvulla.

Niiden nopeiden edistysaskeloiden vuoksi, joilla hän oli uudestaan luonut koko tämän teollisuuden, oli Montreuil-sur-Meristä tullut sangen huomattava liikekeskus. Espanja, joka kuluttaa paljon vuoripikeä, toimitti siellä vuosittain suunnattomia ostoksia. Tässä kaupanhaarassa kilpaili Montreuil-sur-Mer melkein Lontoon ja Berliinin kanssa. Ukko Madeleinen voitot olivat niin suuret, että hän kahden vuoden perästä saattoi rakentaa suuren tehtaan, missä oli kaksi avaraa työhuonetta, toinen miehille, toinen naisille. Ken hyvänsä, jota puute ahdisti, voi tarjoutua sinne töihin, ja hän saattoi olla varma saavansa sekä tointa että leipää. Ukko Madeleine vaati miehiltä

FORUM

ahkeruutta ja kuntoa, naisilta puhtaita tapoja, molemmilta rehellisyyttä. Tässä kohdassa hän oli taipumaton. Se oli ainoa kohta, missä hän oli jonkin verran suvaitsematon. Tähän ankaruuteen kehotti häntä etenkin se seikka, että Montreuil-sur-Mer oli varuskuntakaupunki, joten mahdollisuus tapain turmeltumiseen oli erittäin suuri. Hänen tulonsa oli ollutkin hyvää vaikuttava ja hänen läsnä olonsa Katselmuksen siunaus.

Maalaus (oppikirjan s.124)

Eyre Crowe: The Dinner Hour, Wigan (1874)

12. Perustele väitteet:

- a) Teollistuminen synnytti luokkayhteiskunnan.
- b) Työväenliike vaikutti työntekijöiden asemaan.
- c) Teollistuminen vaikutti naisten ja lasten asemaan.

13. Täytä oheinen taulukko.

Suurkaupunkien ongelmia teollistumisen alkuvaiheessa	Ratkaisuja suurkaupunkien ongelmiin

14. Kirjoita 300 sanan essee otsikolla "Siirtolaisuuden taustalla on aina työntäviä ja vetäviä tekijöitä".

+ 15. Laadi runo teollistumisen vaikutuksesta ihmisten elämään. Päätä itse runon pituus, muoto ja muut ulkoiset seikat.

FORUM

Oppimispolku

Osa IV

Arviointi

1. Itsearviointi

- a) Mitä uutta opit?
- b) Mikä oli mielenkiintoista?
- c) Mistä olisit halunnut saada lisää tietoa?
- d) Mikä oli vaikeaa?
- e) Anna arvosana omalle työskentelyllesi. (1-5)

2. Vertaisarviointi

Arvioi jonkun toisen opiskelijan oppimispolun tehtäviä.

- a) Missä hän onnistui erityisen hyvin?
- b) Mitä hän kenties olisi voinut vielä parantaa?